

Nr 148.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående arvode för år 1916 till en särskild sjöåklagare hos kommerskollegium; given Stockholms slott den 10 april 1915.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att till beredande av arvode åt en särskild sjöåklagare hos kommerskollegium på *extra stat* under sjunde huvudtiteln för år 1916 anvisa ett belopp av ..... kronor 3,000.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Vennersten.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 april
1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Vennersten anförde:

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 122 till 1914 års senare riksdag angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m. beslöt riksdagen, enligt vad dess skrivelse den 4 september 1914, nr 205, utvisar, att i huvudsaklig överensstämmelse med de i nämnda proposition angivna grunder å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1915 bevilja visst anslag, däri ingick bland annat arvode till särskild sjöåklagare hos kommerskollegium med ett belopp av 3,000 kronor.

I det yttrande till statsrådsprotokollet, som finnes vidfogat nämnda proposition, anslöt jag mig beträffande den ställning och de åligganden, som sjöåklagaren skulle erhålla, i huvudsak till de uttalanden, som

härutinnan innehöllos i ett av kommerskollegiikommittén och departementalkommittéer den 5 juli 1913 avgivet betänkande. Enligt detta skulle sjöåklagaren hava till uppgift att i viss, i betänkandet närmare angiven ordning medverka vid utkrävandet av det rättsliga ansvaret för sjöolyckor, men därvid ej äga att i något fall utan förordnande av kommerskollegium väcka och utföra åtal. 1906 års sjöfartssäkerhetskommitté hade däremot föreslagit, att sjöåklagaren skulle äga befogenhet att på eget ansvar väcka och utföra åtal angående brott och förseelser mot de i sjölagen och skilda förordningar givna bestämmelser rörande sjöfartssäkerheten.

Den 31 december 1914 fastställde Kungl. Maj:t instruktion för sjöåklagaren, i huvudsak upprättad efter de grunder, vilka angivits i nämnda proposition och av riksdagen godkänts.

Med anledning därav, att advokaten Eliel Löfgren, som enligt nådigt uppdrag inom justitie- och finansdepartementen biträtt vid beredningen av ärenden rörande den nya sjösäkerhetslagstiftningen, i en till finansdepartementet den 30 december 1914 ingiven promemoria rörande sjöåklagarämbetet närmare utvecklat de skäl, vilka enligt hans uppfattning talade för att detta ämbete organiserades i överensstämmelse med sjöfartssäkerhetskommitténs förslag, befanns emellertid lämpligt att underkasta frågan om sjöåklagarens ställning ett förnyat övervägande. Med hänsyn härtill föreslog Kungl. Maj:t under punkt 18 av sjunde huvudtiteln i årets statsverksproposition riksdagen att, i avbidan på proposition i ämnet, till beredande av arvode till en särskild sjöåklagare hos kommerskollegium bland de extra anslagen under nämnda huvudtitel för år 1916 beräkna ett belopp av 3,000 kronor. Kommerskollegium hade hemställt, att medel till sjöåklagarens avlönande måtte för år 1916 beredas under *särskild* anslagstitel och att för ändamålet måtte äskas samma belopp som för innevarande år skall utgå.

Sedan över nämnda promemoria infordrade utlåtanden numera inkommit från kommerskollegium och justitiekanslersämbetet, har jag att ånjo för Kungl. Maj:t anmäla detta ärende.

Kommerskollegium har i sitt utlåtande hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes finna Löfgrens framställning för närvarande icke föranleda någon åtgärd, och har kollegium som skäl härför framhållit, bland annat, att kollegium ansåge så mycket mindre anledning föreligga, att, åtminstone för närvarande, vidtaga någon ändring i sjöåklagarens ställning, som någon erfarenhet, ägnad att läggas till grund för ett bedömande av frågan om den lämpligaste anordningen i förevarande hänseende, givetvis ännu icke kunnat förvärfvas.

Justitiekanslersämbetet har, bland annat, uttalat, att ämbetet ej hade något att erinra mot att sjöåklagaren gjordes till en självständig åklagare. Emellertid antog ämbetet, att, då Kungl. Maj:t med riksdagen så nyligen som nästföregående år tagit ståndpunkt i frågan och godkänt den uppfattning, som företrätts av kommerskollegiikommittén och departementalkommitterade, Kungl. Maj:t icke ville redan nu, innan någon närmare erfarenhet vunnits, huru en sjöåklagares verksamhet i verkligheten komme att gestalta sig, frånträda den ståndpunkt, Kungl. Maj:t sålunda intagit. Avvaktades en tidpunkt, då någon, om än kort, dylik erfarenhet vunnits, bleve det också lättare att bedöma, huruvida icke möjligen, såsom ifrågasatt blivit, även andra tjänsteuppgifter än de rent fiskaliska kunde åläggas sjöåklagaren.

I anledning av de avgivna yttrandena har Löfgren inkommit med en ny skrivelse i ämnet.

Efter överbäggande av vad i ärendet förekommit finner jag skäl icke för närvarande föreligga att föreslå någon förändring i sjöåklagarens ställning. Sedan någon tids erfarenhet vunnits, som kan tjäna till ledning för bedömande av föreliggande fråga, torde densamma emellertid böra ånyo göras till föremål för prövning.

Då arvode till sjöåklagaren torde böra för år 1916 anvisas till samma belopp som för innevarande år, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till beredande av arvode åt en särskild sjöåklagare hos kommerskollegium på *extra stat* under sjunde huvudtiteln för år 1916 anvisa ett belopp av ..... kronor 3,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilagan litt. . . . till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Schumacher.